

Wat is het?

Glaucoom is een veel voorkomende ziekte van het oog die in de meeste gevallen, maar niet altijd, gepaard gaat met een te hoge druk binnen het oog. In het beginstadium veroorzaakt glaucoom geen klachten. Vroege herkenning is belangrijk omdat glaucoom tot onherstelbare schade aan de oogzenuw en tot blindheid kan leiden.

Oogdruk

De bolle vorm van het oog wordt mede in stand gehouden doordat binnen het oog vocht wordt geproduceerd, dat kamerwater wordt genoemd. Dit oogvocht dient als voeding voor de lens en het hoornvlies en heeft niets te maken met het uitwendige traanvocht. De hoogte van de oogdruk is afhankelijk van het evenwicht tussen aanmaak en afvoer van het kamerwater. Te hoge oogdruk kan ontstaan wanneer de afvoer van kamerwater wordt belemmerd.

Oorzaak

De oorzaak van glaucoom is nog onbekend. Wel weten we dat een verhoogde oogdruk een belangrijke factor is. Door verhoogde oogdruk kan beschadiging van de oogzenuw optreden met als gevolg uitval van een deel van het gezichtsveld, zonder dat dit wordt opgemerkt. Ook is bekend dat afwijkingen van de bloedvaten bij of in het oog een rol kunnen spelen.

Soorten glaucoom

De meest voorkomende vorm van glaucoom is het 'openkamerhoekglaucoom'. Hierbij is de oogdruk hoog ondanks het feit dat het afvoerkanaal voor het vocht dat in het oog wordt geproduceerd doorgankelijk is. Een bijzondere vorm is het 'normaledrukglaucoom', waarbij ernstige schade aan de oogzenuw kan optreden zonder dat de oogdruk duidelijk verhoogd is. Veelal speelt een slechte bloedtoevoer naar de oogzenuw hierbij een rol. Bij het 'geslotenkamerhoekglaucoom' is de bouw van het oog zodanig dat in korte tijd afsluiting van het afvoerkanaal (de kamerhoek) kan ontstaan met als gevolg een acuut glaucoom. Een acuut glaucoom gaat vaak gepaard met wazig zien, een rood oog, hoofdpijn, misselijkheid en braken en vereist een snelle behandeling. De chronische vorm komt meer voor en is in een vroeg stadium goed te behandelen. Mensen die verziend zijn (met een sterke plusbril) hebben een grotere kans op 'geslotenkamerhoekglaucoom'. Aangeboren glaucoom is zeldzaam, maar het kan op elke leeftijd optreden. Glaucoom kan ook ontstaan als gevolg van andere oogziekten. We spreken dan van secundair glaucoom. Glaucoom treedt meestal op in allebei de ogen, al kan één oog eerder of ernstiger zijn aangedaan.

Risicogroepen

Iedereen kan glaucoom krijgen. De belangrijkste factoren die de kans op glaucoom verhogen zijn:

1. Een verhoogde oogdruk;
2. De aanwezigheid van glaucoom in de familie;
3. De leeftijd; met het stijgen van de leeftijd neemt de kans op glaucoom toe;
4. Hoge bijziendheid (een sterke minbril);
5. Het gebruik van bepaalde geneesmiddelen of oogdruppels;
6. Een doorgemaakt ongeval;
7. Het behoren tot het negroïde ras en;
8. Een dun hoornvlies.

Onderzoek

deskundige controle van de ogen kan glaucoom al in een vroeg stadium aan het licht brengen. Dit is vooral van belang na het 40^e levensjaar, zeker wanneer er in de familie vaker glaucoom voorkomt. Alleen oogdrukcontrole is hiervoor niet toereikend. Het onderzoek naar glaucoom omvat onder ander meting van de oogdruk, het meten van de dikte van het hoornvlies, het bekijken van de kamerhoek, het bekijken van de binnenkant van het oog en indien nodig bepaling van het gezichtsveld. Het meten van de oogdruk (tonometrie) is pijnloos en neemt slechts enkele seconden in beslag. Omdat de oogdruk niet gedurende de hele dag hetzelfde is, kan het soms noodzakelijk zijn om gedurende een hele dag verschillende oogdrukmetingen te verrichten (dagdrukcurve). Bij onderzoek van het inwendige oog wordt met name naar de oogzenuw gekeken. Meestal worden er hierbij druppels gebruikt om de pupil groter te laten worden.

Behandeling

Wanneer de diagnose glaucoom is gesteld, probeert de oogarts eerst de oogdruk te verlagen. Meestal kan de oogdruk met behulp van druppels goed verlaagd worden; in enkele gevallen zijn er ook tabletten nodig. Ook kan besloten worden een laserbehandeling uit te voeren. Met een laserstraal wordt de afvoer van het inwendige oogvocht verbeterd, waardoor de oogdruk vermindert. Deze ingreep gebeurt meestal poliklinisch. Daarnaast bestaat de mogelijkheid de afvoer van het inwendige vocht met een operatie zo te verbeteren dat de oogdruk voldoende daalt om beschadiging van de oogzenuw te voorkomen en te stabiliseren. Reeds bestaande schade aan de oogzenuw en aan het gezichtsvermogen kan echter niet meer ongedaan worden gemaakt.

Tot slot

Indien bij u glaucoom is geconstateerd en u hiervoor wordt behandeld, zorg dan dat u altijd voldoende medicijnen in voorraad heeft. Vraag zo nodig aan uw oogarts een nieuw recept. Probeer u zich ook zo strikt mogelijk aan de voorschriften met betrekking tot het gebruik van de medicatie te houden en geen druppels over te slaan. Mocht u problemen ervaren met druppelen, dan kunt u gebruik maken van een druppelbril. Deze is in ieder geval verkrijgbaar bij bol.com, maar mogelijk ook bij uw apotheek of opticien.